

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/26373-1
Saksbehandler Silje Marie Jensen

Utvalg	Møtedato
Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	10.09.2024
Fylkeseldrerådet	12.09.2024
Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	12.09.2024
Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet	18.09.2024
Fylkesutvalget	08.10.2024

TT-ordningen endring av kommunegrenser

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Reglementet for TT-ordningen for tidligere Vest-Agder oppdateres med kommunegrensene som følger av kommunereformen i 2020. Det klippes maksimum ti klipp ved TT-turer innenfor egen kommune.

Vedlegg

Bilag 1.6 Reglement for TT-ordningen i Vest-Agder

Transporttjenesten for funksjonshemmede i Vest-Agder videreføring av kommuneinndeling

Sammendrag

Med kommunereformen i 2020 ble flere kommuner i tidligere Vest-Agder fylke slått sammen. Endringene ble ikke gjenspeilet i reglementet for TT-ordningen i Vest-Agder.

Agder fylkeskommune mottar jevnlige henvendelser fra TT-brukere, kommuner, brukerorganisasjoner og drosjetransportører som ytrer frustrasjon ved at klippereglene for TT-ordningen i tidligere Vest-Agder fylke ikke harmonerer med kommunegrensene som ble endret med kommunereformen i 2020. Administrasjonen foreslår at reglement for TT-ordningen for Vest-Agder oppdateres med kommunegrensene som følger av kommunereformen i 2020. Dette medfører at en TT-bruker klippes maksimum ti klipp ved TT-turer innenfor egen kommune. Å endre kommunegrensene i reglementet for TT-tjenesten for Vest-Agder vil bety flere lange reiser, færre brukte klipp per reise og behov for økte fylkeskommunale rammer til TT-ordningen. Til tross for økte utgifter til TT-ordningen, vurderer fylkeskommunedirektøren at TT-ordningen skal vektlegge likebehandling og forutsigbarhet for TT-brukerne i Vest Agder-ordningen. Det foreslås derfor at gammel kommuneinndeling opphører.

Saksopplysninger

To gjeldende TT-ordninger i Agder

Som en følge av fylkessammenslåingen i 2020 har Agder to ulike fylkeskommunale TT-ordninger, én for tidligere Aust-Agder og én for tidligere Vest-Agder. I oktober 2021 vedtok Fylkestinget i Agder i sak 57/21 et reglement for en felles TT-ordning i Agder og la til grunn at hele Agder kom inn under den utvidede TT-ordningen. Reglementet har ikke kunnet innføres ettersom vilkåret om at hele Agder skal med i den utvidede TT-ordningen ikke er oppfylt. Samferdselsdepartementet er nå i gang med en utredning for å få hele landet med i den utvidede TT-ordningen. Det vil trolig skje fra 01.01.2026.

Denne saken tar for seg en endring som kun vil gjelde for TT-ordningen i tidligere Vest-Agder fylke. Endringen vil slå positivt ut for TT-brukerne som bor i de kommunene som ble slått sammen i 2020, som per i dag må forholde seg til de gamle kommunegrensene som nå er opphørt.

Det var ingen kommuner i tidligere Aust-Agder fylke som slo seg sammen etter kommunereformen i 2020, og denne saken vil ikke ha noen innvirkning for gjeldende TT-ordning i Aust-Agder.

Dagens TT-ordning for tidligere Vest-Agder fylke

Alle TT-brukere i tidligere Vest-Agder fylke får tildelt et brukernummer når de får innvilget søknad om TT-kort. Kommunenummeret til kommunen du bor i, utgjør en del av brukernummeret. Ut fra dette kan fylkeskommunen ta ut statistikk over TT-brukernes bruksgrad i kommunene. Reisetilbudet for TT-ordningen i Vest-Agder gis som et antall klipp per kvartal. Antall klipp følger av brukergruppen TT-brukeren tilhører. Det klippes minimum fem og maksimum ti klipp per tur innen egen kommune. Ved turer ut av kommunen klippes det ett klipp per km. Det vil si at TT-brukere bosatt i følgende kommuner klippes ett klipp per kilometer hvis de passerer «gammel» kommunegrense:

- Kristiansand, Søgne og Songdalen
- Mandal, Marnardal og Lindesnes
- Lyngdal og Audnedal

Endringer i fylkes- og kommunegrenser i 2020

Etter kommunereformen i 2020 valgte administrasjonen å ikke foreta endringer i reglementet for TT-ordningen for Vest-Agder og beholdt de gamle kommunegrensene i påvente av ny TT-ordning som ville gjelde for hele Agder.

I 2019 antok administrasjonen at nye klipperegler vil få økonomiske kostnader for de fylkeskommunale budsjettene. Fylkeskommunedirektøren mente den gang at TT-brukerne i de aktuelle kommunene trolig vil ha de samme servicefunksjoner i sine tidligere kommunesentra som før sammenslåingen. Dette lå til grunn for den politiske saken om å beholde klippereglene i reglementet for Vest-Agder da de aktuelle kommunene slo seg sammen i 2020. Følgende gjengis fra vedtaket som ble fattet i fylkestinget i Vest-Agder i møte 18. juni 2019 (sak 35/19): *Kommuneinndelingen i TT-tjenesten for funksjonshemmede i Vest-Agder videreføres uendret frem til ny TT-ordning for Agder er vedtatt.* Til tross for dette får administrasjonen jevnlig tilbakemeldinger fra TT-brukerne som nå ser de aktuelle kommunene som en helhet, og som ytrer et behov for å kunne reise til sine nye kommunesentre innenfor ti-klippsregelen.

Dagens situasjon er som beskrevet innledningsvis, at Agder ikke kan implementere en felles TT-ordning før hele fylket tas inn i den statlige utvidede TT-ordningen. Høsten 2024

har Samferdselsdepartementet utarbeidet et forslag til nye retningslinjer for den statlige utvidede TT-ordningen, men administrasjonen vet ikke når disse vil bli gjeldende. Departementet har antydnet 01.01.2026.

Vurderinger

Agder fylkeskommune mottar jevnlig henvendelser fra TT-brukere, kommuner, brukerorganisasjoner og drosjetransportører som ytrer frustrasjon ved at dagens klipperegler ikke harmoniserer med nye kommunegrenser. På bakgrunn av dette foreslår administrasjonen å endre klippereglene slik at de harmoniserer med de sammenslåtte kommunene med nye kommunegrenser.

TT-ordningen er et tilbud til personer som av ulike årsaker ikke kan bruke det ordinære kollektivtilbudet, fordi det ikke er tilrettelagt. Kostnader per TT-tur kan derfor i noen grad sammenliknes med takstene for ordinær kollektivtransport. Sonestrukturen til Agder kollektivtrafikk AS (AKT) er basert på at en kommune utgjør en sone og samsvarer med de nye kommunegrensene. Fylkeskommunedirektøren vurderer det som positivt og fornuftig at det samme gjøres for TT-ordningen i Vest-Agder.

Regionplan Agder 2030

TT-ordningen i Agder er et tilbud som gis til personer (også barn og unge) som på grunn av varige funksjonsnedsettelse har behov for spesialtransport når rutetilbudet ikke er tilrettelagt for dem. TT-ordningen bidrar til å legge til rette for bevegelsesfrihet, mobilitet og aktiv deltakelse i lokalsamfunnet for personer med funksjonsnedsettelse. Dette bidrar til bedre likestilling og levekår for grupper med funksjonsnedsettelse som gjerne opplever en større barriere for å delta i samfunnet. Det samsvarer med overordnet mål i Regionplan Agder 2030 om å bedre levekårene i Agder.

Regional plan for mobilitet 2023–2033

Agder fylkeskommune ønsker å sikre at alle TT-brukere som oppfyller kriteriene i den nasjonale TT-ordningen får det samme reisetilbudet, uavhengig av hvor de er bosatt i fylket. Dette er særlig viktig for å bedre likestilling og levekår for grupper med funksjonsnedsettelse som gjerne opplever en større barriere for å delta i samfunnet. Gjennom Regional plan for mobilitet følger fylkeskommunen opp FNs bærekraftsmål og særlig den sosiale dimensjonen som handler om at alle skal ha tilgang på trygge, tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer til en overkommelig pris og ved å legge til rette for kollektivtransport for alle.

Økonomiske konsekvenser

Å endre kommunegrensene vil bety flere lange reiser, færre brukte klipp per reise og behov for økte fylkeskommunale rammer til TT-ordningen. Til tross for økte utgifter til TT-ordningen vurderer administrasjonen at TT-ordningen for Vest-Agder skal vektlegge likebehandling og forutsigbarhet for TT-brukerne i Vest-Agder-ordningen. Det foreslås derfor at gammel kommuneinndeling opphører.

Fylkeskommunedirektøren vil komme tilbake med rapportering på utviklingen i tertiær rapporteringene.

Konklusjon

TT-ordningen bidrar til å legge til rette for bevegelsesfrihet, mobilitet og aktiv deltakelse i lokalsamfunnet for personer med funksjonsnedsettelse. Denne saken tar for seg en endring som kun vil gjelde for TT-ordningen i tidligere Vest-Agder fylke. Den foreslåtte endringen om nye klipperegler vil slå positivt ut for TT-brukerne som bor i de kommunene som ble slått sammen i 2020.

Kristiansand, 02.09.2024

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Ola Olsbu
fylkesdirektør